

2007. február 13.

Románia, Marosvásárhely, Kolozsvár

Sólyom László köztársasági elnök kétnapos állami látogatást tett Romániában.



Az MTI tudósításai Sólyom László romániai látogatásának második napjáról

A kultúrnemzet fogalmáról is beszélt Sólyom László Marosvásárhelyen

A kultúrnemzet és az állam fogalmát próbálja tudatosítani a román partnerekben Sólyom László köztársasági elnök, aki kedden Marosvásárhelyen a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (EMTE) aulájában is beszélt erről.

A köztársasági elnök a helyi közigazgatási intézmények irányítóival, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) tisztségviselőivel és a Sapientia egyetem vezetőivel, valamint értelmiségiek egy csoportjával találkozott Marosvásárhelyen. Fogadta őt Dorin Florea polgármester, Czegzi Sándor alpolgármester, Ciprian Dobre prefektus. Sólyom László az RMDSZ marosvásárhelyi elnöki irodájában ismét eszmecsere-t folytatott Markó Bélával, a szövetség elnökével és a szervezet több más tisztségviselőjével. Ezután kereste fel a Sapientia egyetemet, majd a Kultúrpalotában helyi értelmiségiekkel találkozott.

Tartalmas, jó légkörű beszélgetés zajlott a Sapientia aulájában. A magas rangú vendéget Kató Béla, a Sapientia Alapítvány elnöke köszöntötte, a rendezvényen Dávid László, az egyetem rektora és Hollanda Dénes, a marosvásárhelyi kar dékánja is jelen volt. Kató Béla köszöntőjében arra kérte Sólyom Lászlót: segítsen tekintélyével, hogy az egyetem továbbra is megkaphassa a működéséhez szükséges támogatást.

Az államfő a zsúfolt terem hallgatósága előtt kifejtette: a mostani romániai útnak számos hivatalos célkitűzése volt. Mint elmondta, két nap alatt egyszer sem ejtette ki azt a szót, hogy magyar kisebbség,



mindig csak magyar társadalomról beszélt. Szükségesnek tartotta, hogy bizonyos fogalmak honosodjanak meg. Van kultúrnemzet és vannak államok - hangsúlyozta.

Ismételten kifejtette: a romániai magyar közösség, a magyar társadalom csak akkor tudja fenntartani magát, csak akkor tud asszimiláció nélkül integrálódni, ha megvan az infrastruktúrája, működnek a szükséges intézményei. A magyar név nem merülhet ki abban, hogy népi táncot járunk - hangsúlyozta az elnök.

A Sapientiaról szólva elmondta: örül annak, hogy olyan helyen tesz látogatást, ahol a műszaki tudományok vannak többségben. A magyar értelmiség kiegyensúlyozottsága szempontjából ugyanis szerinte rendkívül nagy jelentősége van annak, ha ezeken a területeken is megfelelően sok magyar értelmiségi van, nem csak a humán tudományok területén.

Úgy vélte: a magyar államfőnek ugyan nincs túl nagy hatásköre, de jelentős erkölcsi súlya van. Ígéretet tett, hogy ennek szellemében fogja képviselni a Sapientia fenntartásának, finanszírozásának az ügyét.

Sólyom László ígéretet tett arra is, hogy a jövőben gyakran jön majd el Erdélybe, s jelezte, hogy egy hónap múlva ismét látogatást tesz.

Az erdélyi magyarság jövője volt a fő téma Sólyom László marosvásárhelyi és kolozsvári látogatásán

Az erdélyi magyarság jövője központi témája volt Sólyom László keddi marosvásárhelyi és kolozsvári megbeszéléseinek, amelyek keretében a köztársasági elnök a helyi közigazgatási szervek román és magyar vezetőivel, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) tisztségviselőivel, valamint Tőkés László református püspökkel találkozott.

Sólyom László és felesége népes kísérettel Bukarestből különgépen repült Marosvásárhelyre, ahol fogadta őt Dorin Florea polgármester, Czegzi Sándor alpolgármester, Ciprian Dobre prefektus, s ahol az RMDSZ marosvásárhelyi elnöki irodájában eszmecsere folytatott Markó Bélával, a szövetség elnökével. Ezután kereste fel a Sapientia Egyetemet, majd a Kultúrpalotában helyi értelmiségiekkel találkozott.

A Sapientiaról szólva a köztársasági elnök a sajtó előtt örömmel állapította meg, hogy az egyetem tanítványai nemzetközi versenyeket nyertek, az államvizsgák eredményei rendkívül jók. Úgy értékelte, rendkívül hasznos volt a magyar állam részéről az egyetem létrehozására és fenntartására szánt befektetés. Ígéretet tett: elnöki minőségében megtesz mindent, hogy ez a támogatás fennmaradjon, amíg ennek az oktatási intézménynek szüksége van rá.

Marosvásárhelyről a gépkocsikonvoj Kolozsvárra vitte a küldöttséget. A kincses városban az államfőt Emil Boc polgármester fogadta, az RMDSZ ügyvezető elnökségén tett látogatást, ezen kívül Tőkés Lászlóval, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnökével ült közös asztalhoz.

A Románia európai uniós csatlakozásából adódó lehetőségekről, a romániai magyarság versenyképességének, általános helyzetének javításáról ezen a napon is tanácskozott az elnök az RMDSZ



vezetőivel. E téma szerepelt a Tőkés Lászlóval folytatott megbeszélésen is. Az utána tartott tájékoztatón Sólyom László a sajtónak elmondta: a püspök partiumi látogatásra hívta meg őt.

Megbeszélésükön szó volt arról is, hogyan fog az erdélyi magyarság szerepelni a májusban tartandó európai parlamenti választásokon. Sólyom László kifejezte reményét, hogy talán mégis sikerül egységes listát indítania a romániai magyarságnak, felhívta a figyelmét arra a felelősségre, amely ezzel a listaállítással és a választással jár.

Tőkés felhívta a figyelmet a szerinte egyre inkább előtérbe kerülő székelyföldi és partiumi régióra. Arra kérte a magyar köztársasági elnököt: „vigyázó szemekt” tartsa a Székelyföldön, segítsen abban, hogy ne érhesse bántódás azokat, akik ezekben a napokban a székelyföldi megyékben a területi autonómiáról rendeznek belső körökben népszavazást.

Tőkés hangsúlyozta: e népszavazás semmiképpen sem ütközik a romániai törvényekbe. E megjegyzésével Traian Basescu román államfő előző napi megnyilatkozására utalt: a Sólyom Lászlóval tartott közös bukaresti sajtótájékoztatón a román elnök törvénytelennek és alkotmányértőnek nevezte a székelyföldi népszavazás kezdeményezőit.

A püspök újságírók, köztük az MTI tudósítójának kifejtette: Basescu elnök kissé „elragadtatta magát”, bár később árnyalta véleményét. Tőkés László úgy vélte: mindennek belpolitikai üzenete van, a román politikai közszereplők próbálják befolyásolni így a közvéleményt. Egyébként ezzel kapcsolatosan Sólyom László még marosvásárhelyi találkozóján így fogalmazott: „Az, hogy valami alkotmányellenes-e, nem politikai minősítés kérdése, hanem annak nagyon pontos jogi kritériumai vannak, tehát ilyen jelzőkkel nem szabad könnyelműen bánni”.

Sólyom László Kolozsváron megtekintette az Erdélyi Múzeum Egyesület (EME) székházát, este pedig az erdélyi történelmi egyházak vezetőivel vett részt közös vacsorán.

Az EME esti rendezvényén megjelent Hantz Péter, a Babes-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) magyar feliratok kiakasztásáért elbocsátott adjunktusa is. Nagy feltűnést keltett a sajtó számára, hogy az államfő a magasba emelt a fotósok előtt egy magyar nyelvű feliratot Magyar irodalomtörténeti tanszék felirattal. Ez a felirat egyike volt azoknak, amelyeket Hantz Péter ki akart tűzni az egyetemen, és ezért bocsátották el őt.



2007. március 12.

Románia, Erdély

Sólyom László köztársasági elnök nem hivatalos látogatásra Romániába, Erdélybe utazott.



Az MTI tudósítása Sólyom László erdélyi látogatásának első napjáról

Két erdélyi helyszínen – az elárasztott Bözödújfalú helyén és Szovátán – tett látogatást hétfőn Sólyom László köztársasági elnök négynapos magánlátogatásának első napján.

Az államfő délután repülőgéppel érkezett Marosvásárhelyre, ahonnan gépkocsival azonnal továbbutazott a programban szereplő helyekre. Így a gépkocsikonvoj először a Ceausescu-rendszer idején víztározó létesítése céljából elárasztott Bözödújfalú helyét tekintette meg. Bözödújfalú, a Ceausescu-diktatúra idején elpusztított falú Erdőszentgyörgytől öt kilométerre, a Küsmöd-patak partján helyezkedett el. Első okiratos említése 1566-ból származott. A Ceausescu-rendszer azért árasztotta el ezt a falut, hogy víztározót építsen a helyére. Az Erdőszentgyörgyi-víztározó (Bözödi-tó) építése 1988-ban kezdődött, a gátépítés azonban már 1975-ben megindult, a falú kitelepítése 1985-ben kezdődött el. 1994-re a falucska házai, két temploma, középületei mind víz alá kerültek, gyakorlatilag eltűnt a település, lakosai elköltöztek. Az elöntéstől mindössze 12 ház menekült meg, amelyekben negyvenen laknak. A falú első világháborús emlékművét 1996-ban kiemelték a vízből, és áthelyezték egy magasabb pontra. Minden év augusztusának első szombatján a falú egykori lakói falutalálkozót tartanak itt. A település emlékét egy falmaradványon elhelyezett márványtábla őrzi. Napjainkban egyre többen gondolnak és tesznek valamit a tó nyújtotta lehetőségek kihasználására, bár a vízből kiálló korhadt farönkök és az emlékek kísérteties benyomást keltenek.



A Sükösd Árpád által 1995-ben emelt emlékművön a következő szöveg olvasható: „A tó fenekén Bözödújfalun nyugszik, 180 házában volt lakói szétszórva a nagyvilágban ma is siratják. A diktatúra gonosz végrehajtói lerombolták, és elárasztották, ezzel egy egyedülálló történelmi-vallási közösséget szüntettek meg, melyben különböző nemzetiségű és felekezetű családok éltek együtt évszázadokon át, egymást tisztelve, és szeretve, példás békeben. Immár a katolikus, unitárius, görögkatolikus és a székely szombatosok fohászaik örökre elnémultak. Legyen e hely a vallásbéke helye és szimbóluma.”

A szovátai Teleki Oktatási Központ vendége volt hétfőn az erdélyi magánlátogatáson tartózkodó Sólyom László köztársasági elnök, aki a megyei és városi vezetőkkel, helyi előjárókkal is találkozott.

A székely Sóvidék legnagyobb települése, közismert fürdő- és üdülőhely. A Kis-Küküllő felső vidékén, 500 méter tengerszint feletti magasságban, a Hargita és a Görgényi havasok nyugati lábánál fekszik. Területe két részből áll: Szováta városból és Szováta-fürdőből. A köztársasági elnök a vidék egyik legfiatalabb települését kereste fel, amely hivatalosan 1952 óta számít városnak. Nemzetközi hírű gyógyfürdő és üdülőtelep, amit a sónak, a sós tavaknak, de elsősorban a világhíres Medve-tónak köszönhet.

A Teleki Oktatási Központ 1994-óta működik. Az eredetileg vállalati üdülővillának tervezett épület számos átalakítási és bővítési munkálat után modern konferencia- és üdülőközponttá nőtte ki magát. Szervezett turista- és szakmai csoportokat, magánszemélyeket lát vendégül, ezen kívül üdülési és továbbképzési lehetőséget nyújt.

Ezt a központot kereste fel hétfőn délután Sólyom László, aki az Illyés teremben folytatott beszélgetést Lászlóffy Pállal, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének (RMPSZ) elnökével és Burus Botonddal, az RMPSZ főtitkárával.

Sólyom László és felesége este közös vacsorán vett részt a megyei és városi vezetőkkel, helyi előjárókkal a Danubius szálloda éttermében.



2007. március 13.

Románia, Erdély

Sólyom László köztársasági elnök nem hivatalos erdélyi látogatásának második napján Fehéregyházára, Gyulafehérvárra, Nagyenyedre és Torockóra látogatott.



Az MTI tudósítása Sólyom László erdélyi látogatásának második napjáról

Sólyom László Erdélyben az anyaország felelősségét hangsúlyozta a határon túli magyarságért

Petőfi Sándor hősiességét megörökítő emlékműveket koszorúzott meg kedd reggel Fehéregyházán Sólyom László köztársasági elnök, megkezdve ezzel erdélyi magánlátogatásának második napját.

Az államfő feleségével és népes kíséretével együtt a Segesvár és Fehéregyháza között, az út mentén álló Ispán-kútnál helyezett el először koszorút. A feltételezések szerint ezen a helyen látták utoljára Petőfi Sándort a segesvári csata után. A küldöttség ezután Fehéregyházára ment, ahol az elnök megtekintette a Petőfi-múzeumot. A múzeum kertjében található emlékműnél is koszorút helyezett el.

Ezen a helyen a sajtónak adott rövid nyilatkozatában azt mondta, azért jött Erdélybe, hogy a helyiekkel együtt ünnepelje március 15-ét. Ez szimbolikus aktus, ezzel szeretné kifejezni a nemzet egységét. A látogatással – mondta az elnök – alkotmányos kötelességének akart eleget tenni, ez a látogatás azt fejezi ki, hogy az anyaország felelősséget érez a határon túli magyarság iránt.

Sólyom László megtekintette a faluban működő Petőfi Emlékmúzeumot is, amelyben a XIX. századi Magyarországról, a szabadságharcról és Petőfi utolsó napjairól szóló, 2000-ben felújított kiállítás látható. A múzeumot Haller Louise grófnő alapította, örök emléket állítva az 1849. július 31-i csatában elhunyt honvédeknek. Kertjében Petőfi és Bem szobra áll.



Sólyom László keddi programjának következő állomása Gyulafehérvár volt. A köztársasági elnök itt meglátogatta a Batthyáneumot, amelyet gróf Batthyány Ignác erdélyi püspök alapított 1794-ben. Először csillagvizsgálónak készült, majd a püspök fokozatosan bővítette ásvány- és éremgyűjteménnyel, könyvtárral. A Batthyáneum 55 000 kötetes püspöki könyvtárának kódexei világhírűek. Egy itteni latin nyelvű kódexből került elő a harmadik legrégebb összefüggő magyar nyelvemlék, a Gyulafehérvári sorok 1310-ből, és itt található az úgynevezett Arany Kódex.

Útjának következő állomásán, Nagyenyeden a köztársasági elnök a Bethlen Gábor Kollégium vendége volt, itt megtekintette a kollégium udvarán lévő emléktáblát és a könyvtár ritkaságait. Ezután találkozott az intézmény dísztermében a tanárokkal és a diákokkal.

Az iskola után adott újabb rövid nyilatkozatában a gyulafehérvári papnevelőt és a nagyenyedi kollégiumot egy-egy őrtoronynak nevezte egy olyan vidéken, ahol túlnyomó román többség van. Ezek az intézmények őrzik színvonalukat, hagyományaikat, a magyar identitást, megdöbbentő életerővel rendelkeznek - hangsúlyozta.

Délután a hegyek között fekvő Torockóra vezetett az államfő útja. Sólyom László szűk kíséretével kiránduláson vett részt a falu fölött magasodó Székelykőre. Esti programjában az Europa Nostra-díjas, rehabilitált faluközpont megtekintése szerepelt, találkozó Bőjte Csaba ferences rendi atyával és a torockói árvaházi gyermekekkel, valamint látogatás a helyi polgármesteri hivatalban és a Falumúzeumban.



Sólyom László köztársasági elnök nyilatkozata a fehéregyházi Petőfi Emlékműnél

Azért jöttünk Erdélybe, hogy együtt ünnepeljük március 15-ét. Ez egy szimbolikus aktus, ezzel szeretném kifejezni a nemzet egységét, ezzel szeretnék a magyar Alkotmány kötelezettségének eleget tenni, hogy az anyaország felelősséggel tartozik a határon túli nemzetrészekért. Ezt fejezi ki a látogatás, ezért jöttünk ide,



hiszen március 15-ének Petőfi az emblematikus alakja. Itt, Erdélyben tudunk tisztelegni, ez a leghitelesebb hely. Ezért nagyon örülök, hogy ilyen sokan részt vettek ezen az ünnepségen.

Sólyom László nyilatkozata a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégiumban

Ezen az úton a szórványmagyarságot látogatom végig. Lehet látni, hogy tulajdonképpen iskoláról iskolára járok. Előbb voltam a gyulafehérvári papnevelőben, most ebben a nagy hírű kollégiumban, holnap pedig két apró szórványközpontot látogatok meg, ahol kisiskolás koruktól kezdve tanulnak a gyerekek.

A gyulafehérvári és a nagyenyedi intézmény is olyan helyzetbe került, hogy voltaképpen mindkettő őrtorony egy olyan vidéken, ahol túlnyomó román többség van. Mindkettő őrzi sok évszázados alapításának a nyomait, őrzi a színvonalát, őrzi a könyvtárát, őrzi a hagyományait. És látjuk azt, hogy milyen sokan tanulnak bennük, Gyulafehérváron hetvenen, itt, Nagyenyeden, hétszázan. És ezt azt jelenti, hogy évente szétrepülnek innen szerte a szórványba a tanárok, és fönntartják a magyar identitást. Nagyon fontos azt hangsúlyozni, hogy az ilyen intézményeknek az életereje megdöbbentő, hiszen ezt a kollégiumot háromszor kellett újraindítani, kétszer földig rombolták, egyszer leminősítették, mégis mindig, újra és újra feltámadt. Láthatjuk a régi épületeket, láthatjuk az újakat, a könyvtárát, láthatjuk a diákságot. Az egészről óriási életerő árad, ami megfog engem. Örülök, hogy itt lehettem.



2007. március 14.

Románia, Erdély

Sólyom László köztársasági elnök nem hivatalos erdélyi látogatásának harmadik napján Bonchidára, Válaszútra és Zsobokra látogatott, valamint beszédet mondott a kolozsvári Állami Magyar Operában rendezett március 15-ei ünnepségen.



Az MTI tudósítása Sólyom László erdélyi látogatásának harmadik napjáról

Bonchidára és Válaszútra utazott szerdán Sólyom László

Bonchidára, majd Válaszútra utazott szerdán Sólyom László köztársasági elnök, aki ez utóbbi helyen a híres Kallós Zoltán Alapítvány vendége volt.

Bonchida Kolozsvár és Szamosújvár között fekvő, román többségű szórványmagyar község. 1918-ig a Bánffy grófok birtoka volt, ők építették az erdélyi Versailles-nak nevezett hatalmas kastélyegyüttest. A kastély építése a XVI. században kezdődött, utolsó tulajdonosa gróf Bánffy Miklós volt, aki 1905. és 1918. között a magyar parlament képviselője, az első világháborút követően pedig Magyarország külügyminisztere volt. A kastélyt Bánffy közismert németellenessége miatt a visszavonuló német csapatok 1944-ben kifosztották, felgyújtották, majd a lakosság folytatta a még megmaradt értékek széthordását.

Rendkívül szívélyes fogadtatásban volt része Sólyom Lászlónak Válaszúton. Az ottani Kallós Zoltán Alapítványt 1992-ben hozta létre Kallós Zoltán Kossuth-díjas néprajzkutató. Az alapítvány oktatási, szociális, kulturális téren tevékenykedik. Kallós Zoltán fáradhatatlanul gondozza néprajzi gyűjteményét, nyári kézműves, népzene- és néptánc-táborokat szervez különböző korosztályoknak. Szakképzést, továbbképzést biztosít pedagógusoknak, mezőgazdászoknak. Legjelentősebb állandó tevékenysége a



környékbeli, szociálisan hátrányos helyzetű 4-10 éves gyerekek nevelése és oktatása bentlakásos rendszerben. A szülők nem tudnak fizetni ezért, ugyanis ezen a vidéken az országos átlagnál nagyobb a munkanélküliség. Pályázatokból, támogatásokból próbálja az alapítvány fedezni költségeiket.

Kallós Zoltán neve Magyarországon mindig is ismert volt – mondta Válaszúton a köztársasági elnök szerdán a sajtó képviselőinek, hozzáfűzve: „nemzedékek nőttek fel abban a tudatban, hogy összetartozunk”. Kallós egész életműve mutatja, hogy nem volt sohasem elfogult vagy egyoldalú, ugyanakkor nagyon öntudatosan vallotta saját értékeinket, és mindent megtett, hogy megőrizzük őket – mondta Sólyom László.

**

Telt ház előtt mondta el ünnepi beszédét Sólyom László Kolozsváron

Több, mint ezerfős közönség előtt mondta el ünnepi beszédét szerdán a kolozsvári Állami Magyar Operában Sólyom László köztársasági elnök, aki március 15. alkalmából kitüntetések is átadott.

Az opera épülete előtt este már a gálaműsor megkezdése előtt nagy tömeg várta Magyarország államfőjét, aki erdélyi magánlátogatásának harmadik, utolsó előtti napján érkezett Kolozsvárra.

A Duna Televízió által élőben közvetített ünnepség telt ház (több, mint ezer ember) előtt zajlott. Markó Béla, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnöke mondta el először beszédét. Mondanivalóját arra a gondolatra építette, hogy az európai integrációnak köszönhetően végre elérhető távolságra került egy új állameszme, egy új nemzetfelfogás az Európai Unióban, végre együtt lehet magyar a magyarral. Markó szerint az európai integrációnak köszönhetően most új esély kínálkozott az erdélyi magyarság számára.

Az Európai Unió nagy kihívás, nagy lehetőség, nagy felelősség a romániai magyarság számára, amely könnyen válhat valamiféle fogyatkozó, egzotikus népcsoporttá, ha nem lesz szolidáris – hangoztatta Markó, hozzáfűzve azonban: ha e közösségben van erő, képesség az egységre, akarat és hűség az összefogáshoz, akkor felépíthet egy svájci mintájú Erdélyt.

Sólyom László beszédében így szólt hallgatóságához: „Boldog vagyok, hogy ma este itt lehetek és közösen ünnepelünk, mert ez a magyar nemzet egységét fejezi ki”. Leszögezte, hogy Magyarország nem fordított hátat a környező országokban élő magyar közösségeknek.

A köztársasági elnök emlékeztetett rá, hogy Románia csatlakozásával az Európai Unióhoz a magyar nemzet túlnyomó többsége ismét az európai jog- és értékközösség része lett. Hangsúlyozta: a kisebbségek kulturális autonómiája magától értetődő minimum, a kisebbségi jogok teljessége pedig – ott, ahol minden feltétel és az igény megvan – a területi autonómia lehetőségét is magában foglalja. Hiba lenne azonban – vélekedett az államfő –, ha a kisebbségi jogok és kisebbségi problémák mintegy bezárnák vagy elszigetelnék a magyarokat az adott országokon belül.



Azt is fontosnak tartotta hangsúlyozni, hogy csak érzelmi alapú politizálással nem lehet előre jutni, az új európai lehetőségek józan mérlegelésére van szükség, fel kell mérni Magyarország és a szomszéd államok szükséges együttműködésének esélyeit, tiszteletben kell tartani az egyes nemzetrészek társadalmainak önállóságát. Az új viszonyoknak megfelelő, az anyaországot és a többi nemzetrészt jövőjét egységben látó nemzetstratégia kidolgozása nem halogatható tovább – szögezte le az államfő.

Sólyom László ezután kitüntetésekkel adta át a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjét adományozta Ausch Sándornak, a marosvásárhelyi izraelita hitközség elnökének, Boér Ferenc színművésznek, Cs. Erdős Tibor festőművésznek, Gálfalvi György írónak, a Látó című folyóirat főszerkesztőjének, Marius Tabacunak, a Videopontes Stúdió vezetőjének, Márkos Albert hegedűművésznek. A Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjével Horváth Andor esszéíró és Ilyés Gyulát, Szatmárnémeti polgármesterét, tüntette ki. A Magyar Köztársaság Arany érdemkeresztjét Öllerer Ágnes zenetanár, a Magyar Köztársasági Érdemrend Középkeresztjét Szilágyi Júlia író kapta.

Az ünnepség további részében zenei koncertet hallhatott a közönség. Sólyom László a késő esti órákban Nagyváradra utazott tovább.



2007. március 15.

Románia, Nagyvárad

Sólyom László köztársasági elnök nem hivatalos erdélyi látogatásának zárónapján Nagyváradra látogatott.



Az MTI tudósítása Sólyom László erdélyi látogatásának zárónapjáról

Sólyom László erdélyi magánlátogatásának zárónapja

A magyar nemzet egységéről, az anyaország és a határon túli magyarság kapcsolatának fontosságáról beszélt Sólyom László köztársasági elnök csütörtökön Nagyváradon a Tőkés László református püspökkel lezajlott találkozóján, és az erdélyi magánlátogatását lezáró nap programjának keretében eszmecsere folytatott Tempfli József katolikus megyéspüspökkel.

A köztársasági elnök a nemzeti ünnepen Nagyváradon e két történelmi egyház helyi vezetőivel találkozott. Részt vett a Partiumi Keresztény Egyetem március 15-i ünnepi műsorán, amelyet az újvárosi református



templomban tartottak. A zsúfolásig telt templomban – ahol az Erdélyi Magyar Ifjak kisebb csoportja is megjelent, és tagjai a koronás címeres nemzeti lobogó mellett néhány árpádsávós zászlót is tartottak kezükben – imádsággal és kóruszenével egybekötött ünnepség keretében mind Tőkés László, mind Sólyom László köszöntőt mondott.

Tőkés visszatekintett a magyar nemzet elmúlt évszázadainak történetére, hangoztatva, hogy ezt a nemzetet többször is kárhoztatta a „kollektív feledékenység”. Ez a „közösségi amnézia” – mondta – nemrég az anyaországon is elhatalmasodott, és a 2004. december 5-i népszavazásba torkollott. Ebből a szempontból értékelte nagyra Sólyom László mostani látogatását, mondván: a köztársasági elnök szakított ezzel a feledékenységgel, segített ismét tudatosítani, hogy az erdélyi magyarság a magyar nemzet elidegeníthetetlen része.

A püspök felhívta a figyelmet az egységes, egyetemes nemzettudat fontosságára, valamint arra, hogy ma már le kell bontani a nemzetrészeket eddig elválasztó falakat, a jövő felé kell tekinteni. „Bontsuk le a hazugság és a félelem falát!” – mondta Tőkés László.

Sólyom László köszöntőjében – ahogy előző nap a kolozsvári Operában elhangzott ünnepi beszédében – leszögezte, hogy ez a látogatás a magyar nemzet egységét kívánta kifejezni, azt, hogy Magyarország nem fordított hátat a határon túli magyarságnak. Felidézte négynapos útjának főbb állomásait, külön kiemelve azt, hogy magyar nyelvű iskolákat is végiglátogatott, a Partiumi Egyetemre is eljött. Mint mondta, a magyarság megmaradásának záloga a tanulás, az értelmiség képzése. Olyan nemzetstratégiára van szükség – tette hozzá –, amely nem csak gazdasági értelemben integrálja a nemzetet, hanem szellemileg is. Fontosnak nevezte, hogy a különböző országokban élő magyar kisebbségek ne zárkózzanak be, legyenek szellemileg is versenyképesek a világban. A nemzeti ünnepnek a nemzet egységét kell szolgálnia - szögezte le.

Az ünnepség után Sólyom László a Partiumi Keresztény Egyetem Bolyai-termében találkozott az oktatási intézmény vezetőivel.

Az államfő Tempfli József nagyváradi katolikus megyéspüspököt is felkereste. A Szent László székesegyház kapujában az egyházi személyiség a körben állók füle hallatára meghatottan mondta: Sólyom László ezzel az erdélyi látogatásával helyre hozta a december 5-i népszavazás kedvezően hatását.

A köztársasági elnök megtekintette a székesegyházat és a visszaszolgáltatót püspöki palotát.

A csütörtöki program egyik kedves színfoltja volt a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálatnál tett látogatás.

Itt egy környezetvédelmi rajzpályázat nyerteseinek, 6-12 éves gyermekeknek adott át ajándékokat.

Sólyom László ezután gépkocsival sietett haza Budapestre, hogy délután kitüntetések adjon át a parlamentben.



2007. május 4.

Horvátország

Sólyom László köztársaság elnök kétnapos hivatalos látogatásra Horvátországba utazott.



Az MTI tudósításai Sólyom László horvátországi látogatásának második napjáról

Kelet-Horvátországba látogatott Sólyom László

A szlavóniai Orahovicába, régi magyar nevén Raholcába érkezett pénteken, horvátországi látogatása második napján Sólyom László köztársasági elnök, aki vendéglátója, Stjepan Mesic horvát államfő társaságában folytatja kelet-horvátországi útját.

A magyar elnök péntek reggel Zágrábban Vladimir Seks horvát parlamenti elnökkel tárgyalt, majd a fővárosból indult útnak a festői szépségű hegyvidéki környezetben fekvő Orahovicára, a horvát államfő szülővárosába. A szlavóniai látogatás a horvát vöröskereszt orahovikai gyermektáborában kezdődött, itt fogadta a magyar politikust Stjepan Mesic. A nap folyamán Sólyom László vendéglátója jelenlétében átadja a város felújított parkját, és leleplezi az ebből az alkalomból készült emléktáblát. A két elnök együtt vesz részt az orahovikai előljárók ünnepi ülésen, amelyet a város ünnepe alkalmából tartanak.

A vidéki látogatást a két elnök Eszéken folytatja, felkeresi a Magyar Oktatási és Művelődési Központot és az eszéki Strossmayer Egyetemet. A horvát oktatási minisztérium engedélyezte, hogy az idén ősszel megkezdődhessen az oktatás az eszéki egyetem újonnan létrehozandó magyar tanszékén, s az erről szóló, frissen aláírt dokumentumot Ivo Sanader horvát miniszterelnök mutatta be Sólyom Lászlónak csütörtöki zágrábi megbeszélésük során.

Eszék után a két elnök felkeresi a Kopácsi-rétet (Kopacki rit), majd a magyar elnöki látogatás záróakkordjaként mindketten ellátogatnak Vörösmartra (Zmajevac).



Magyar kollégium építéséről állapodott meg Stjepan Mesic az eszéki polgármesterrel

Magyar kollégium fog épülni az eszéki Magyar Oktatási és Művelődési Központnál – erről állapodott meg Eszéken Sólyom László magyar köztársasági elnök jelenlétében Stjepan Mesic horvát államfő a város polgármesterével.

A szóbeli megállapodás létrejöttéről Sólyom László számolt be újságíróknak, miután Mesic társaságában felkereste a hét éve épült eszéki magyar intézményt. A művelődési központban általános és középiskolai tanulmányokat folytatnak magyar ajkú diákok, de kollégium híján sok idejük ment el az ingázással.

Ez a második, horvátországi magyar oktatást érintő kézzelfogható eredménye Sólyom László kétnapos horvátországi útjának. Előzőleg, csütörtökön Ivo Sanader horvát miniszterelnök felmutatta budapesti vendégének az eszéki egyetemen létrehozandó magyar tanszék engedélyeztetéséről szóló minisztériumi határozatot.

Stjepan Mesic az eszéki magyar központban felhívta a figyelmet arra, hogy a Magyarországon élő horvátoknak vannak iskoláik és kollégiumaik, és - mint mondta – „itt az ideje, hogy Horvátország is megerősítse a magyar oktatást magyar nyelven”. Az elnök reményei szerint a magyar kollégium pénzügyi fedezete gyorsan létrejöhet, és a horvát állam, a megye, illetve Eszék is részt vehet a beruházásban.

Eszéki látogatása előtt a két elnök együtt kereste fel Stipe Mesic szülővárosát, Orahovicát (régii magyar nevén Raholca). A két politikus átadta a város felújított parkját és leleplezte az ebből az alkalomból készült emléktáblát. A városi előljárási ünnepi ülésén mondott beszédében Stjepan Mesic hangsúlyozta, hogy Magyarországot és Horvátországot hosszú történelmi múlt és sors köti össze, s a demokrácia megteremtése óta a két ország kapcsolatai nagyon barátságosak. Mesic megköszönte Magyarországnak, hogy támogatást nyújtott Horvátországnak a háborúban, az ellene irányuló agresszió idején, illetve az európai uniós integráció folyamatában. Ünnepi beszédében a horvát elnökhöz hasonlóan Sólyom László is hangsúlyozta, hogy a két országban élő magyar, illetve horvát kisebbség fontos összekötő kapocs, a híd szerepét játssza a két ország kapcsolatban. Sólyom László hangsúlyozta, hogy Horvátország az a szomszédos ország, amellyel Magyarországnak semmiféle problémája nincsen. Kijelentette, hogy Budapest minden segítséget megad Horvátországnak az EU és a NATO teljes jogú tagságának elnyeréséhez. Mint mondta, nincs olyan külföldi útja, amelyen ne vetné fel Horvátország euroatlanti integrációjának kérdését.

A délutáni órákban a két elnök felkereste az eszéki egyetemet, és útnak indult a kopácsi rétre.

Sólyom László javasolta Stjepan Mesicnek a Kopácsi rét háromoldalú közös védelmét

Sólyom László magyar köztársasági elnök és Stjepan Mesic horvát államfő felkereste pénteken a Duna és a Dráva összefolyásánál fekvő Kopácsi Rét Természeti Parkot, s a magyar politikus javasolta partnerének, hogy a terület védelme és fejlesztése váljék közös magyar-horvát-szerb projektté.



A horvátországi Baranyában található Felső-Duna völgy területe érintkezik a Magyarországon található Duna-Dráva Nemzeti Parkkal. A két terület teljes egészében összefüggő egységet képez, azonos élőhelyeket jelent, és a Duna mentén található védett területekkel együtt az egyik legnagyobb európai vizes élőhely-rendszert fűzi egységbe. A 23 ezer hektárnyi Kopácsi réten 295 madárfaj, 54 emlősfaj, 60 halfaj és 19 szúnyogfaj él.

Sólyom László és Stjepan Mesic - kíséretükkel együtt - hajókiránduláson vett részt a Kopácsi rét egyik csatornáján, és Sólyom javasolta vendéglátójának, hogy váljék háromoldalú közös projektté a Kopácsi rét megőrzése és fejlesztése. Újságíróknak nyilatkozva felhívta a figyelmet arra, hogy mivel a szerb-horvát határon is fekszik ez a természetvédelmi terület, ezért Szerbia is részt vehetne a projektben. Rámutatott arra, hogy ha a három ország együtt tudna működni, az megkönnyítené a szerbek és a horvátok közeledését és ezt az elgondolást támogatná az Európai Unió is. Sólyom László közölte, hogy e célból hamarosan felveszi a kapcsolatot Boris Tadić szerb elnökkel is. Felhívta a figyelmet arra, hogy a Kopácsi rét sok helyütt alá van aknásítva még a háború óta, ami életveszélyessé teszi a természetvédelmet. Szerinte az aknamentesítéshez lehetne szerezni pénzt az Európai Uniótól is. A köztársasági elnök felhívta a figyelmet arra, hogy a Kopácsi rét mentén fekvő horvát-szerb határvonal kérdése sincs rendezve még.

Zlinszky János, a köztársasági elnök környezetvédelmi tanácsadója közölte az MTI-vel, hogy a Kopácsi rét európai mércével mérve is rendkívüli természeti értéket képvisel, és a határ magyar oldalán fekvő Duna-Dráva Nemzeti Park ökológiai állapota is kiemelkedő. A Kopácsi rét fennmaradása a Duna és a Dráva vízkormányzásától és vízminőségétől is függ. A 90-es években a horvát és a magyar kormány között szó volt már a Kopácsi rét együttes védelméről, illetve a védett területek hatékonyabb kezelése érdekében 1999-ben együttműködési szerződést is kötött a Duna-Dráva Nemzeti Park igazgatósága és a Kopácsi Rét Természeti Park igazgatósága. Zlinszky János szerint Sólyom László látogatásával lökést akart adni az együttműködésnek, hogy megvalósuljon ez az elképzelés.





Látogatása záróakkordjaként Sólyom László felkereste a magyarok lakta Vörösmart (Zmajevac) általános iskoláját, ahol megtekintette az 1848-49-es magyar szabadságharc eseményeiről szóló, a tanulók által készített állandó kiállítást, és beszélgetett a diákokkal.

A köztársasági elnök tankönyveket, kötelező olvasmányokat és térképeket adott ajándékba az iskolának.

A látogatás befejezésével a két államfő elbúcsúzott egymástól és Sólyom László ezzel befejezte horvátországi látogatását.



2007. augusztus 19.

Szlovákia, Deáki

Sólyom László köztársasági elnök részt vett és beszédet mondott a Szent István napi ünnepségen.



Sólyom László beszéde a szlovákiai Deákiban rendezett Szent István napi ünnepségen

Tisztelt Ünneplő Közösség!

Deáki Lakosai!

Azért jöttünk, hogy együtt ünnepeljünk Szent István ünnepét. Együtt ünnepeljünk ennek a falunak a népével, amely már Szent István korában állt, és azóta is fennmaradt, és megmaradt magyarnak. Hogy együtt ünnepeljünk a Felvidék magyarságával. Hogy együtt ünnepeljünk minden magyarral, aki Szent István egykori országában él. Hogy együtt ünnepeljünk a világ magyarságával, bárhol is éljenek, bármelyik kontinensen. Hiszen ez a nap egységbe forraszt minket, ez a nap megmaradásunknak is az ünnepe. És ünnepelni hívunk mindenkit, aki nyitott szívvel velünk akar ünnepelni, hiszen Szent István egykor az ő őseiknek is a királya volt.



Szent István nagyon sok értelemben az egység királya, szentként pedig az egység szentje. Milyen kevesen vannak, akiket mind a nyugati egyház, mind a keleti ortodox egyház is szentként tisztel! De István király ilyen szent.

Gondoljuk meg, micsoda művet hagyott maga után! Bármerre járunk a Kárpát-medencében, a szívünk vidám lesz, ha látjuk, hogy azok a templomok, melyeket ő alapított, vagy az általa alapított kis templomokból teljesebben ki, mindenütt állnak. Állnak Deákiban, Gyulaféhváron, Pécsváradon, és szerte az országban. Van, ahol ezek a templomok már csak szigetként állnak ki a megváltozott népekből, de még mindig ellátják ősi feladataikat, mint ezt nemrég Gyulaféhvárott is tapasztaltam.

Gondoljuk meg, hogy István alatt milyen óriásit változott a magyarság élete! 38 évig uralkodott, és ez alatt teljesen megváltozott minden. Nem csak külsőleg, nem csak úgy, hogy épültek a templomok, épültek a várak, hanem úgy is, hogy szilárd szerkezetet kapott Magyarország, olyan alkotmányt, mely megtartotta több, mint ezer évig. Nem lehet eléggé dicsérni ezt az államszervező munkát. Istvánnak ez az igazi nagy műve, ami túlélte minden történelmi vihart. Ez alapvetés kapcsolta be Magyarországot az akkori modern Európába. Vonatkozik ez a technikai modernizációra is: a behívott német lovagokat a legmodernebb harci eszközökkel és harci technikával ellent tudtak állni a hódító törekvéseknek. Szent István országa volt Európának ezen a felén az egyetlen ország, amely nem lett hűbérese senkinek, se a császárnak, se a pápának. Hasonló teljesítményt annak idején csak a kontinens másik végén Franciaország nyújtott.

Nem csak művének a maradandóságára kell emlékeznünk, hanem emberi nagyságára is. Micsoda hatalmas király volt ő, kiteljesedett óriási személyiség, aki minden személyes tragédiája ellenére, fia elvesztését is elviselve befejezte a művét. Nem csak vitéz király és nagy államférfi volt, hanem jámbor ember is. Nem ok nélkül kezdték őt rögtön halála után boldogságosnak nevezni. Nem egészen két emberöltő telt el halála után, amikor ezen a napon, az augusztus tizenkilencedikéről huszadikára virradó éjszakán megtörtént a csoda, és testét oltárra emelték. Azóta szentként tiszteljük.

Az ő emberi nagyságának a tükré az Intelmek, amelyet a templomban a püspök úr, és itt, előttem a polgármester úr is idézett, és amely mintegy tankönyve annak, hogy milyen az igazi király. Azaz milyen szellem kell, hogy áthassa az államot. Szokásosan egyes mondatokat idézünk belőle, például a soknyelvűségről. Ha azonban az egészet nézzük, ezen a művön keresztül átragyog István szellemisége. Mert mi van ebben a műben? Mi a latin címe is az erkölcsökre utal. Mást nem találunk benne, figyelmeztetést az erényekre: egyenességet, egyenes tekintetet követel a királytól, de alázatosságot és türelmességet is. Figyelmeztet arra, hogy mindenkit egyformán becsüljünk meg, mert minden ember azonos állapotban születik. Ne csak a nagyokkal törődjünk, a kicsiket is gyámolítsuk. Meg kell hallgatni a tanácsot. Mindez máig megszívlelendő.



Ma az a kérdés: mit tudunk mi ebből hasznosítani, mi válik a lelkünk javára, mi válik az ország javára? Hiszen az erények nem évülnek el. Ő ősi példákat követett, mint arra maga hivatkozik az Intelmekben. Istvánnak ezeket a tanításait mai fogalmakkal is ki tudjuk fejezni. Szent István intelmeiből sok érvényesül a mai jogállamokban is, sőt kell, hogy érvényesüljön. Ugyanis egy jogállam nemcsak az államszervezetet jellemző fogalom, hanem az alapjogok uralmát is jelenti. Minden emberi jog pedig erkölcsi követelményeket fordít le a jog nyelvére, és tesz kikényszeríthetővé. Mi áll az emberi jogok élén már az ENSZ Alapokmányától kezdve egészen a mai alkotmányokig? Az emberi méltóság. Az ember önazonosságához való joga. Ezért sorolhatjuk István érvényes példái közé azt, hogy ő mindenkit meg akart hagyni abban az állapotában, amelyben született. Külön tanítja az Intelmekben, hogy mindenkit a saját szokása szerint, a saját nyelve szerint kell kormányozni. Nem akart senkit asszimilálni, nem akarta egyneművé tenni országa lakosságát. Soknemzetiségű államában mindenkit meg akart hagyni a maga nyelvében, a maga szokásában. Óriási tanulság a mai kor számára. István törvényei máig híresek. Akkoriban azonban főleg azért volt hírük, mert István betartatta őket. Magyarország annak idején, ezer évvel ezelőtt, a jobbiztonság országa volt. Azért jöttek ide az idegenek, mert tudták, hogy itt vagyonbiztonságot találnak, személyi biztonságot találnak, Az országban eleve sokfajta nép élt, István pedig még hívta is a különféle népekből való vendégeket. Akik a templomokat építették, gyakran voltak francia mesterek. Hívta az olaszokat, hívta a német lovagokat. Befogadta a keletről menekülő egész néptörzseket. Magyarország az ő példája nyomán később is befogadó ország maradt. A török elől fölfelé vonuló délszláv népek, török kiűzése utáni óriási német és szlovák telepítések csak fokozták a nemzetiségi sokféleséget az ország belsejében is.

Ebben a sokféleségben azonban a magyarok mindig megmaradtak ott, ahol Szent István korában letelepedtek. Ezt mutatják a helynevek, tanúsítják a régészeti leletek, a sírleletek, és ezt mutatja a magyarság mai elhelyezkedése is. egyes helyeken már csak szigetként, de máshol még nagy tömbben, egységként. A történelem során hányszor szabdalták határok a magyarságot! Három államba szakadva éltünk a török hódoltság idején. Milyen sokáig élt a köznyelvben a „két hazában” formula, Erdély önálló államjogi státusza idején! Az államhatár a magyar nemzetnek, ennek az összetartozó, nyelvében, kultúrájában egységes népnek az egységét soha nem törte meg. Nem is törheti meg. Otthon vagyunk mindenhol, ahol otthon voltunk ezer évvel ezelőtt. Otthon is leszünk, adja Isten, még ezer év múltán is! Az egykori magyar királyság területén az első világháború után nemzetállamok osztoztak. Olyan népek államai, amelyek szintén őshonosként éltek itt. De azt nem tudta senki véghezvinni, hogy tiszta nemzetállamok alakuljanak ki. Még ja az akkor sokkal élesebb nyelvhatárokat követték volna is az új államhatárok, akkor is maradtak volna kisebbségek minden országban. Azonban a magyarságból került a legnagyobb rész más országokba.



Ebben a helyzetben a Kárpát-medencében az egyik legfontosabb követelmény, hogy a kisebbségi jogokat tiszteljék. A magyar Alkotmány meg is adja meg minden ott élő nemzetiségnek az államalkotó tényező státuszát. A nemzeti kisebbségeknek kollektív jogaik vannak nálunk. Joggal követeli a magyarság a szomszédos államokban azokat a jogokat, amelyeket most már egész Európa kodifikált. Joggal követeli, hogy a nemzetközi egyezményekben is lefektetett jogokat az ő államuk is érvényesítse. Meg kellene érteni, hogy a nemzetiség léte és jogaik gyakorlása nem jelent fenyegetést az államok egységére nézve. Az gazdagodást jelent.

Én mint Magyarország államfője, itt, Deákiban, ezen az ünnepen arról szeretnék beszélni, Magyarország mint anyaállam a magyar nemzetnek a magyar határok körül élő részeiért, amelyekkel ezeréves az egységünk, és amelyekért mi a magyar Alkotmány értelmében felelősséggel tartozunk. Ezt a helyzetet először is meg kell értetni egész Európával. Államfői törekvéseimnek ez az egyik fontos eleme. Minden találkozomat európai államfőkkel felhasználom arra, hogy ismertessem helyzetünket. Nem sérelmi és érzelmi felhangokkal, hanem elhelyezve a mai nemzetközi jogrendben, és hangsúlyozva, hogy ennek a kérdésnek a napirenden tartása nem fenyegeti, hanem szolgálja a stabilitást. Alapvető követelmény, hogy jogainkat megkapjuk, és hogy a jogainkkal élhessünk. Ezért kell azon fáradoznunk, hogy az Európai Unió alapokmányaiba bekerüljenek a kisebbségi jogok. Az Európai Alkotmány tervezetében magyar kezdeményezésre sikerült belevenni a kisebbségi jogokat, és sikerült elérni, hogy ezek benne legyenek a majd nemsokára megkötendő új alapszerződésben is.

Fontos eredmény az is, hogy Európa elismerte: az anyaországnak jogai vannak a határain kívül élő kisebbségei segítésére a nemzeti identitás fenntartása érdekében. Hiszen tudjuk, hogy még ott is, ahol egy kisebbség élvez a jogok teljességét, fenyeget a beolvadás. Ezért van szükség arra, hogy a kisebbségek pozitív diszkriminációban, különleges jogokban részesüljenek. Ezért van szükség arra, hogy az alapoktól kezdve az egyetemig legyen anyanyelvű oktatásuk. Ezért van szükség arra, hogy a kulturális intézményeiket maguk igazgathassák, egyáltalán megteremtsék a saját intézményeiket.

A kapcsolat az anyaország és a magyar nemzet határon túli részei között, tudjuk, nem problémátlan. Nehéz egy magyarországbelinek átérzeni azt, milyen lehet kisebbségben élni. Nekünk, akik soha nem tapasztaltuk meg ezt a sorsot, törekednünk kell ennek teljes megértésére. Ám mégiscsak az anyaország a központja a magyarságnak. Lélekszámánál, nagyságánál, gazdasági erejénél fogva, de mindenek előtt azért, mert szuverén állam, annak minden eszközével és lehetőségével. Éppen ezért szükséges az, hogy szót értsünk, és együtt dolgozzuk ki a nemzetstratégiát közös megmaradásunkért.

Alapvető változások történnek ezekben az években. Az Európai Unióban immár 12 millió magyar az unió polgára. Néhány hónap múlva leomlanak a határsorompók Szlovákia, Szlovénia, Ausztria és Magyarország között. Folytatódni fog ez majd Románia felé is, és ha majd belép az unióba Horvátország, idővel az ottani



magyarság is a schengeni határokon belülre kerül. Olyan lehetőségek nyílnak meg a kapcsolatok új minősége előtt, amelyekről régebben nem is álmodhattunk. Helyreállhatnak azok a természetes egységek, amelyeket nem a politika, hanem a gazdasági élet, a természetes fejlődés alakított ki. Ehhez persze nem elég, hogy leszereljük a határsorompót és elvonul a határőrség. Helyre kell állítani azokat az egykor élő utakat, amelyek most a semmibe vezetnek, mert véget érnek a határnál. Fel kell építeni a hidakat. Miért nincsenek hidak a Dunán? Összesen három, azok közül is az egyik szinte csak gyalogoshíd. Miért nincsenek hidak az Ipolyon? Régóta megvannak a tervek. Elhatározás kérdése, és kölcsönös belátás kérdése, hogy a határrégiók fejlesztése az egymással szomszédos országoknak is érdeke. Azoknak az érdeke, akiket összeköt az, hogy egymás nemzetrészei kölcsönösen élnek államainkban. Az Európai Uniótól pénzügyi támogatást lehet kapni pontosan a határrégiók fejlesztésére. Miért van az, hogy a hétszáz kilométer hosszú határ Szlovákia és Magyarország között egy elmaradott régió? Itt van az óriási lehetőség a közös fejlesztésre.

De gondoljunk arra is, hogy nemcsak gazdasági közösségben vagyunk most már az Európai Unión belül, hanem jogközösségben is. Az Európai Unió megköveteli a maga jogi normáinak betartását, a jogállamiságot. Minden tagállamban megköveteli azt a normát is, hogy nem lehet diszkriminálni senkit nemzetisége, vallása, faja miatt. Nem lehet és nem szabad azt elviselni, hogy valakit is bántódás érjen azért, mert anyanyelvét használja. Megköveteli az Unió az igazságszolgáltatás pártatlan működését is.

Visszatérve a kapcsolattartásra, azt tartom természetesek és magáról értetődőnek, hogy a szomszédos államok államfői tartják a kapcsolatot a másik országban élő nemzetrészeikkel. Örülök annak, ha Gašparovič elnök úr megjelenik egy magyarországi szlovák faluban. Éppúgy legyen magától értetődő, hogy a magyar köztársasági elnök átjön Szlovákiába, elmegy Erdélybe, hogy közösen ünnepeljük nagy ünnepeinket, vagy akár a hétköznapiakon is. Mesic elnök Horvátországból minden évben átjön a magyarországi horvátokhoz, és ez magától értetődő. Mikor fogjuk a szívünket úgy kinyitni egymás iránt, mikor lesz annyi bizalom egymás iránt, hogy ezt úgy vesszük, ahogy szent István korában volt! Mi itt élünk és mi itt maradunk. Nem lesz még egyszer kiűzés, kitelepítés. Hanem békében, és a magyarságunkat megőrizve élünk itt továbbra is.

Szent István király ünnepén többször felcsendültek az ősi énekek. Amikor azt kérdezzük, hol vagy István király, ne azt a strófát folytassuk, hogy gyászban öltözötten, sírva állunk itt, hanem azt mondjuk, hogy ünneplő szívvel, vidám szívvel és bizakodva állunk itt. Ez fogja megőrizni egységünket!



2007. szeptember 13.

Szerbia, Szabadka

Sólyom László köztársasági elnök a szerbiai Szabadkára látogatott.



Sólyom László rövid sajtónyilatkozata Szabadkán

Szabadka város vendégeként érkeztem ide, az egész vajdasági magyarsághoz jöttem. Rendkívül örülök annak, hogy az összes magyar párt képviselői részt vettek itt a találkozón, melyen nem tapasztaltam a széthúzás jeleit. Azt hiszem, hogy egy ilyen együttműködésre óriási szükség van, tekintettel a szerb belpolitikai helyzetre, és tekintettel azokra a kihívásokra is, amelyek az itteni magyarság előtt állnak.

Kaptam egy nagyon részletes tájékoztatást az itteni helyzetről, azokról a legfontosabb problémákról, amelyek a közösséget foglalkoztatják. Kettőt emelnék ki ezek közül. Az egyik az autonómia kérdése, melyet minden szervezet fölvetett. Az itteni pártok álláspontja megegyezik az én korábban többször kifejtett álláspontommal, ami azt jelenti, hogy a kulturális autonómia, a kulturális szervezetalkotás és öngazgatás az Európában magától értetődő joga a kisebbségi közösségeknek, a területi autonómia pedig lehetséges ott, ahol ennek megvannak a feltételei, tehát egy kompakt területen együtt élő nemzetiség.

Különös súllyal esett latba a schengeni határok után bekövetkező helyzet. Előadták az itteni közösségek a képviselői, hogy milyen lehetséges megoldások vannak. Ezek ismereteseek, ezek közül különös súllyal szerepelt az úgynevezett kettős állampolgárság, ami jogilag korrekten azt mondja, hogy a magyar állampolgárság megszerzése egyéni kérelemre magyarországi letelepedés nélkül. Ezt a megoldást én már korábban is otthon nyilatkozatban támogattam és továbbra is kiállok mellette, hangsúlyozva azonban, hogy ez az egyik a lehetséges megoldások közül. Lehetséges a kishatárforgalom, amelynek vannak előnyei és



hátrányai, ezekről mi hosszasan beszéltünk, és a vízumkönnyítések, amelyek azonban Schengennel együtt járnak – tehát Schengennek vannak pozitív oldalai is.

Különös örömmre szolgált, hogy külön tanácskoztam a Nemzeti Tanács képviselőivel. Kell azt tudni, és nem lehet elég süllyal üdvözölni, hogy Szerbiában elismerik a nemzeti kisebbségek kollektív jogait. Ennek a kollektív joggyakorlásnak a szervezete a nemzeti tanács, amely valóban a kulturális téren, vagyis a nyelvhasználat terén komoly eredményeket tudott elérni.

Érdeklődtem az itteni gazdasági helyzetről. Azt hiszem nagyon fontos, hogy a nemzetiségi kérdést ne csak kulturális kérdésként kezeljük, nagyon fontos, hogy egy társadalomnak meglegyen az a gazdasági ereje, az az intellektuális ereje, itt beleértve az iskoláztatást és a művelődést, hogy egy teljes és önmagát megújítani képes társadalmat tudjon fenntartani. A délvidéki magyarságnak megvan ez az ereje létszámát tekintve, és megvan ez az ereje szellemi potenciálját tekintve is. Én megértem az itteni törekvéseket, és lehetőségem szerint támogatni fogom a továbbiakban is.

Azt hiszem, hogy egy ilyen látogatás nagyon fontos annak a kifejezésére, hogy az anyaország nem fordít háttat egyik kisebbségének sem. Tervezem azt, hogy nem csak az ilyen közeli városokba fogok ellátogatni, mint Zenta, ahol már voltam, és Szabadka, ahol most vagyok, hanem szeretném egyszer az egész Vajdaságot bejárni, olyan helyeken találkozni a magyarokkal, ahova nem szokott egyébként menni magyar politikus, de még szerb sem. Köszönöm.

Sólyom László sajtónyilatkozata, miután találkozott Boris Tadić szerb köztársasági elnökkel

Rendkívül örülök annak, hogy tíz nappal az előző találkozásunk után együtt tudjuk bejelenteni az egyetértésünket az itteni magyarság magyar állampolgársága megszerzése érdekében. Elnök úr arról tájékoztatott, hogy itt már folyik a parlamenti munka a törvényhozásban, a törvény előkészítése megkezdődött. Magyarországon én ezt mindig is támogattam, továbbra is támogatni fogom, ugyanakkor a döntés a magyar Országgyűlés kezében van.

Nagyon örülök annak, hogy elnök úr egyetért a kulturális nemzet koncepciójával, amelyet itt ő is kifejtett, minden nemzet kulturális egységet képez határoktól függetlenül. Valóban, egy olyan Európában, ahol a határoknak egyre kevésbé van jelentőségük, ez a jövő útja.

Addig is azonban nem csak a kulturális együttműködés szükséges, hanem a határrégiók közös gazdasági fejlesztése, amit mind a ketten nagyon fontosnak tartunk. Azt hiszem, hogy a magyar-horvát-szerb közös természetvédelmi terület a Duna-Dráva mentén is egy mintapéldája lehet ennek az együttműködésnek.

Köszönöm szépen.

Az MTI tudósításai Sólyom László szabadkai látogatásáról



A vajdasági magyarsághoz látogatott Sólyom László

– A Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) meghívására, de az egész délvidéki magyarságnál tesz egynapos látogatást csütörtökön Sólyom László – fogalmazott maga az államfő, miután megbeszélést folytatott a helyi magyar politikai vezetőkkel.

A VMSZ székházában megtartott találkozón a többi délvidéki magyar politikai erő – a Vajdasági Magyar Demokrata Párt, a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége és a Magyar Polgári Szövetség – elnöke is jelen volt. Mint Sólyom László sajtónyilatkozatában örömmel megállapította, nem tapasztalta köztük a széthúzás jeleit.

A magyar politikusok nagyon részletesen tájékoztatták az államfőt a vajdasági helyzetről, s a magyar közösséget foglalkoztató problémákról. Sólyom László ezek közül az autonómia és a kettős állampolgárság kérdését emelte ki. A délvidéki magyar pártok álláspontja megegyezik a köztársasági elnök korábban már kifejtett álláspontjával, miszerint a kulturális autonómia, a szervezetalkotás Európában magától értetődő joga a kisebbségeknek, a területi autonómia pedig szintén lehetséges ott, ahol kompakt, egybefüggő területen él egy nemzetiség.

Ami a vajdasági magyarok által igényelt kettős állampolgárságot illeti, Sólyom László továbbra is kiáll a magyar állampolgárság egyéni kérelemre, letelepedés nélkül történő megadásáért. Ezt azonban csak egynek tartja azon lehetséges megoldások közül, amelyek azt szolgálják, hogy 2008. január 1., Magyarország schengeni övezetbe való belépése után se nehezüljön meg elviselhetetlenül a határon túli magyarok kapcsolattartása az anyaországgal.

Sólyom Lászlónak külön öröme szolgált, hogy tanácskozhatott a Magyar Nemzeti Tanáccsal, amely a magyar kisebbség kollektív joggyakorlásának a szerve. Ezen a találkozón is hangsúlyozta, hogy Magyarország nem fordít háttal határon túl élő nemzeti kisebbségeinek. Ennek kapcsán mondta el a köztársasági elnök, hogy nemcsak olyan nagyvárosokba kíván ellátogatni, mint Zenta, ahol tavaly járt, vagy Szabadka, hanem szeretné egyszer az egész Vajdaságot bejárni, olyan helyeken is találkozni az emberekkel, ahová nem szokott eljutni magyar politikus.

A tárgyalások után a szabadkai Pannon Televízióknak adott majd félórás interjújában az államfő kijelentette: Magyarországnak kötelessége minden, az EU-tagságból adódó lehetőségét kihasználni arra, hogy gazdaságilag, a kultúra, s az élet minden más területén segítse a határon túli magyarokat. Tennie kell ezt azért is, mert neki is szüksége van rájuk, ő is rájuk van szorulva, nemcsak azok órá.

Szökött arról, hogy – mint Pásztor István, a VMSZ elnöke korábban jelezte – megkérték, terjesszen be törvényjavaslatot a parlamentben a kettős állampolgárság letelepedés nélküli megadásáról. Sólyom László ezt nem tartja járható útnak, mint fogalmazott, „jól tudjuk, hogy ezt leszavaznák”. Szerinte ehelyett hosszan



elő kell készíteni a dolgot, s ha az megtörtént, és létrejön a politikai akarat, akkor nem kell az elnöknek törvényjavaslatot beterjesztenie.

A találkozót követően a köztársasági elnök a helyi nemzetiségi önkormányzat feladatát betöltő Magyar Nemzeti Tanács vezetőivel találkozott.

Délvidéki magyarokat tüntetett ki Sólyom László

Kiemelkedő munkásságú délvidéki magyar személyiségeknek adott át kitüntéseket csütörtökön a szabadkai magyar főkonzulátuson Sólyom László.

Huzsvár László nagybecskereki (zrenjanini) katolikus püspök, Balla László nyugalmazott nagykövet, Horváth Militic Emília tanárnő, s a posztumusz kitüntetett Dévavári Dér Zoltán – aki helyett fia vette át a kitüntetést – augusztus 20. alkalmából kapta az elismerést.

Az egynapos vajdasági látogatáson tartózkodó államfő útja ezután Csantavérra (Cantavir), egy Szabadkához közeli faluba vezetett, arra az ünnepségre, amelyen a helyi, eddig a jugoszláv nemzeti hősök (titói partizánharcokra utaló) nevét viselő helyi általános iskola felvette Hunyadi János (szerbül Sibinjani Jank) nevét.

Sólyom László már a késő délutáni órákban a vajdasági civil szféra képviselőivel találkozott az Újvidéki Egyetem magyar tannyelvű szabadkai tanítóképző karán, s utána a vajdasági nagycsaládosok képviselőivel beszélgetett.

Ezt követően ült le Boris Tadić szerb államfővel egy pizzázóban, hogy a mintegy félórás beszélgetést követően a szabadkai városháza kapujában elbúcsúzva tőle, az egynapos látogatás záró programjaként meghallgassa Miklósa Erika, a világhírű magyar koloratúrszoprán – a Városnapok nevű kéthetes szabadkai rendezvénysorozatot záró – koncertjét.



2007. október 2.

Szlovákia, Révkomárom

Sólyom László köztársasági elnök látogatást tett a szlovákiai Révkomáromban.



Az MTI tudósítása Sólyom László révkomáromi látogatásáról

Sólyom László Révkomáromban a város szellemi értékeit dicsérte

Sólyom László kedden látogatást tett a szlovákiai Révkomáromban, melyet a magyar szellemi értékeket óvó és megbecsülő városnak nevezett, és amelynek szellemisége szavai szerint messze meghaladja a 38 ezres határváros kereteit, és jövőbe mutató tanulságokkal szolgál.

A magyar államfő nem titkolta, hogy a hűvösre fordult szlovák-magyar viszony fejleményei miatt most aligha látogatott volna Szlovákiába, ha hivatalos programra kapott volna meghívást, nem pedig egy civil szervezet, a Palatinus Polgári Társulás invitálására érkezett volna „civil elnökként” Szlovákiába.

A hitvese, Sólyom Erzsébet kíséretében érkezett elnök előbb Bastrnák Tibor polgármesterrel és az önkormányzat vezetőivel, majd meghívóival, a polgári társulás tagjaival és vezetésével találkozott. Városnéző sétája közben az elnöki pár virágot helyezett el a városban született Jókai Mór szobránál. Utána az elnök a Magyar Kultúra és Duna Mente Múzeumát tekintette meg, ahol „szomorúan értesült” arról a friss hírről, hogy a Nyitra megyei önkormányzat a múzeum nevéből törölni akarja a Magyar Kultúra megjelölést.

Sólyom a Magyar Koalíció Pártja (MKP) vezetőivel folytatott rövid megbeszélés után az MTI-nek nyilatkozva kijelentette: „Jómagam természetesnek tartom, ha két szomszédos ország államfői a másik



országába látogatnak. A napokban a vajdasági Szabadka vendége voltam, ahol este Tadić elnök úr is felugrott, hogy egy kávé mellett beszéljünk. Ha Gašparovič elnök úr bármelyik magyarországi városba átjön, mi örömmel látjuk.” A szlovák elnök a látogatáson nem volt jelen, maga helyett hivatalvezetőjét, Milan Cíčet küldte el.

Sólyom László az egyetlen határon túli önálló magyar felsőoktatási intézményben, a Selye János Egyetemen az intézmény tanáraival, majd a zsúfolásig megtelt előadóteremben több mint félezer magyar hallgatójával találkozott. Egy kérdésre válaszolva „rendkívül megalázó és súlyos aktusnak” nevezte azt, hogy a szlovák parlament a közelmúltban megerősítette a szlovákiai magyarok II. világháború utáni jogfosztását törvényesítő Benes-dekrétumokat. „Nem fogok mellette szó nélkül elmenni” – mondta.

Sólyom szerint a szlovák parlamenti határozatnak a kollektív bűnösség elvétől elhatárolódó preambuluma nem semlegesíti a dokumentum harmadik pontjában megerősített tételeket, ezért szerinte a szlovák törvényhozás lépése elfogadhatatlan. Emlékeztetett: Magyarország már a kilencvenes évek elején legsürgetőbb teendői közé sorolta, hogy megkövesse és jelképesen kárpótolja azokat az embereket, akiket – már 1938-tól kezdődően – sérelmek értek.

A világörökségi címre pályázó révkomáromi erőrendszer megtekintése után az államfő a város rendszerváltás óta felépült nevezetességében, az európai népek kultúráját és építészetét megjelenítő Európa Udvarban Csáky Pállal, az MKP elnökével együtt leleplezte II. András Árpád-házi király szobrát. Az eseményen mindketten szóltak a nagyszámú közönséghez. Sólyom az Aranybulláról és a magyar alkotmány jogerejéről beszélt, Csáky pedig az aktuálpolitikai fejleményekre utalva kijelentette: „Megértést várunk és kínálunk. Tiszteletet adunk, és ugyanezt várjuk el, nem pedig azt, hogy másodrendűeknek tekintsenek bennünket. Tiszteljük egymást egyenrangúan.” II. András szobrát Várszegi Asztrik püspök, pannonhalmi főapát szentelte meg.

Ugyancsak az Európa Udvarban került sor a múlt század elejének jeles építésze, Medgyaszay István emléktáblájának leleplezésére. Az ünnepi beszédet Makovecz Imre, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke mondta.

Révkomáromi látogatását lezáró sajtóértekezletén az államfő kijelentette: „Nyitott, biztos és szolidáris kapcsolatokat szeretnénk látni a magyar-szlovák viszonyban, mert a politikai nyilatkozatoknál mindig sokkal fontosabb a tényleges jogi helyzet”. A Benes-dekrétumok szentesítéséről szóló határozatot ismételtlen bírálva elzárkózott annak kommentálásától, hogy Szili Katalin, az Országgyűlés elnöke a szlovák parlamenti döntés miatt lemondta csütörtökre tervezett kassai látogatását, de megjegyezte: „Ha előre egyeztetett hivatalos szlovákiai programom lett volna, jómagam is ugyanezt teszem”. Egyúttal annak a meggyőződésének adott hangot, hogy két nép viszonyát egy ilyen „politikai manőver” (a szlovák parlamenti határozat) nem tudja igazán megváltoztatni. Ha Szlovákia a bocsánatkérés gesztusát meg tudta



tenni a zsidók és a németek irányában, akkor a szlovákiai magyarokkal szemben ugyan miért nem teszi meg ezt – kérdezte a látogatását záró sajtóértekezleten a magyar államfő.

